

Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin
Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)
Măsura 19 – LEADER

RAPORT FINAL DE EVALUARE

privind implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) 2014–2020

GAL Podu Înalt Vaslui

August 2025

Cuprins

1. Rezumat	3
2. Introducere – Scopul raportului de evaluare	4
3. Informații generale privind SDL.....	5
3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului	5
3.2. Scurtă descriere a SDL.....	5
4. Cadrul de evaluare și metodologia	7
5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL	11
5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL.....	11
5.2. Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție.....	12
6. Răspuns la întrebările de evaluare.....	13
Tema nr. 1	13
Tema nr. 2	15
Tema nr. 3	17
Tema nr. 4.....	19
Tema nr. 5.....	21
Tema nr.6.....	24
7. Factori de succes și eșec în implementarea SDL.....	27
8. Concluzii și recomandări	29

1. Rezumat

Raportul de evaluare finală a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL Podu Înalt Vaslui pentru perioada 2014–2020 evidențiază o implementare eficientă și relevantă pentru nevoile comunității. Din alocarea totală de 2.984.018 euro, gradul de absorbție estimat la final este de 99,76%, ceea ce demonstrează utilizarea aproape integrală a resurselor disponibile.

Indicatorii principali au fost atinși și, în majoritatea cazurilor, depășiți:

- competitivitate agricolă (M2 – 104,3% suprafață vizată, 300% locuri de muncă create față de țintă),
- dezvoltarea afacerilor non-agricole (M4 – 150% locuri de muncă),
- lanțuri scurte și cooperare (M3 – 200% exploatații integrate),
- infrastructură și servicii (M5, M6, M7 – 249,7% populație deservită).

Portofoliul a cuprins 43 de proiecte contractate, dintre care 33 adresate direct comunității, cu o pondere de peste 76% a investițiilor orientate spre servicii și infrastructuri publice. Proiectele au vizat atât dezvoltarea economică (modernizare agricolă, start-up-uri non-agricole), cât și incluziunea socială (centru pentru comunitatea romă, servicii medicale de proximitate, centre sociale și spații incluzive).

Abordarea LEADER a generat valoare adăugată clară: activitate susținută de informare și mobilizare în teritoriu, consultare publică, parteneriat activ între sectorul public și privat, prioritizare locală a nevoilor și servicii inovative create în zone fără ofertă. Rata redusă a rezilierilor (4,65%) și nivelul ridicat de satisfacție al beneficiarilor confirmă calitatea procesului de selecție și sprijinul oferit de echipa GAL.

Factorii de succes au fost experiența anterioară a GAL, implicarea autorităților locale și deschiderea către proiecte multisectoriale. Printre dificultăți s-au remarcat interesul scăzut pentru măsura de cooperare și pentru acțiunile de informare din prima parte a implementării.

Concluzia generală este că SDL 2014–2020 a contribuit semnificativ la dezvoltarea locală a teritoriului GAL Podu Înalt Vaslui, printr-o utilizare eficientă a fondurilor, o depășire a indicatorilor asumați și o consolidare vizibilă a capitalului social și economic local.

2. Introducere – Scopul raportului de evaluare

Raportul de evaluare finală a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL Podu Înalt Vaslui pentru perioada de programare 2014–2020 are ca scop analizarea și documentarea modului în care strategia a fost implementată în teritoriul format din 16 UAT-uri, cu o populație de 49.926 locuitori și o suprafață de 1.087,68 km².

Evaluarea acoperă întreaga perioadă de implementare, de la **data semnării contractului de finanțare a submăsurii 19.4 – 9 noiembrie 2016** și până la finalizarea implementării proiectelor contractate. Bugetul total alocat SDL a fost de **3.730.023 euro** (FEADR + EURI), din care:

- **2.984.018 euro** pentru implementarea măsurilor din submăsura 19.2,
- **746.005 euro** pentru funcționare și animare (submăsura 19.4).

Strategia a inclus **7 măsuri de finanțare** destinate solutionarii celor **13 nevoi identificate** în teritoriu, acoperind domenii de intervenție precum: creșterea competitivității agriculturii, dezvoltarea afacerilor non-agricole, infrastructură socială, integrarea grupurilor vulnerabile și reînnoirea satelor.

Scopul principal al evaluării este de a determina:

- **Măsura în care obiectivele și indicatorii SDL au fost atinși** – în contextul în care, la nivelul majorității măsurilor contractate, indicatorii propuși au fost realizați sau depășiți (ex. M2 – 104,3% suprafață finanțată, M4 – 150% locuri de muncă, M7 – 249,6% populație deservită).
- **Gradul de utilizare a fondurilor publice nerambursabile** – cu o rată medie de contractare de peste 95% pe măsurile cu alocări majore.
- **Impactul asupra dezvoltării economice și sociale** – evaluând contribuția proiectelor la crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea serviciilor publice și stimularea mediului de afaceri.
- **Valoarea adăugată a abordării LEADER** – prin implicarea partenerilor publici și privați, animarea teritoriului și cooperarea între actori locali.

Evaluarea este realizată ca autoevaluare de către echipa GAL, în conformitate cu Ghidul Grupurilor de Acțiune Locala pentru implementarea SDL. Analiza se bazează pe:

- date din documentele GAL de implementare și monitorizare 19.2,
- rapoarte financiare și tehnice, cercetare documentară și surse online,
- rezultatele evaluării intermediare,
- chestionar online.

Documentul sintetizează rezultatele și impactul implementării SDL 2014–2020, pe baza datelor interne și externe, și oferă o imagine clară asupra gradului de realizare a obiectivelor, eficienței utilizării fondurilor publice nerambursabile și valorii adăugate generate la nivelul teritoriului GAL Podu Înalt Vaslui.

3. Informații generale privind SDL

3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

Denumire și statut juridic

Asociația „Grupul de Acțiune Locală Podu Înalt Vaslui” este o asociație de drept privat, fără scop patrimonial, înființată la data de 2 august 2010. GAL-ul funcționează în baza legislației naționale privind asociațiile și fundațiile, fiind selectat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) 2014–2020, finanțată prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

Structură și parteneriat

GAL-ul reunește 69 de membri, din care:

- 16 consilii locale (sector public),
- 46 parteneri privați (întreprinderi agricole și non-agricole, persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale),
- 7 organizații neguvernamentale (ONG-uri cu activitate în domeniul social, educațional și cultural).

Structura partenerială reflectă principiile LEADER de implicare a actorilor locali din toate sectoarele.

Acoperire teritorială

Teritoriul acoperit de GAL Podu Înalt Vaslui cuprinde 16 unități administrativ-teritoriale (UAT) din zona centrală a județului Vaslui, cu o suprafață totală de 1.087,68 km² și o populație de aproximativ 49.926 locuitori. Teritoriul este preponderent rural, cu o economie locală bazată pe agricultură, zootehnie, mici afaceri de servicii și comerț, dar și cu zone defavorizate și grupuri vulnerabile.

Experiență anterioară

GAL-ul are experiență în implementarea fondurilor europene încă din perioada 2007–2013, când a derulat prima strategie LEADER, finanțând 61 de proiecte în valoare totală de peste 2,25 milioane euro. Această experiență a facilitat acumularea de know-how administrativ, dezvoltarea de proceduri interne și consolidarea capacității de animare și sprijin a beneficiarilor.

3.2. Scurtă descriere a SDL

Obiective generale

Strategia de Dezvoltare Locală 2014–2020 a GAL Podu Înalt Vaslui a fost concepută pentru a răspunde nevoilor identificate în diagnoza teritoriului și are ca obiective majore:

1. Creșterea competitivității agriculturii și a economiei rurale.
2. Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.
3. Dezvoltare teritorială echilibrată și crearea de locuri de muncă.

SDL a vizat contribuția la prioritățile PNDR, în special P1 (transfer de cunoștințe și inovare), P2 (competitivitate), P3 (lanțuri scurte și asociere), P5 (resurse naturale și climă) și P6 (incluziune socială și dezvoltare locală).

Măsuri implementate

Strategia a inclus un portofoliu de 7 măsuri de finanțare, fiecare adresând o categorie distinctă de nevoi:

- **Măsura 1 / 1A – „Informația, cheia succesului”** – transfer de cunoștințe și instruire.
- **Măsura 2 / 2A – „Soluții inovative pentru agricultură/industria alimentară competitivă”** – investiții în modernizarea fermelor și procesare.
- **Măsura 3 / 3A – „Sprijinirea formelor asociative”** – cooperare și lanțuri scurte.
- **Măsura 4 / 6A – „Dezvoltarea afacerilor non-agricole”** – sprijin pentru microîntreprinderi și start-up-uri rurale.
- **Măsura 5 / 6B – „Integrarea minorităților locale”** – intervenții dedicate incluziunii sociale.
- **Măsura 6 / 6B – „Dezvoltarea infrastructurii sociale”** – centre sociale și servicii pentru comunități vulnerabile.
- **Măsura 7 / 6B – „Investiții pentru reînnoirea satelor”** – dotări, infrastructuri publice și utilități de interes local.

Buget și evoluția alocării financiare

Bugetul inițial al SDL a fost de **2.741.849 euro** (FEADR). Ulterior, ca urmare a bonusărilor (la evaluare (2016), ulterior în martie 2020, iulie 2021, tranziție) și realocărilor succesive, bugetul final a ajuns la **3.730.023 euro** (inclusiv fonduri EURI), structurat astfel:

- **2.984.018 euro** pentru finanțarea măsurilor din submăsura 19.2,
- **746.005 euro** pentru funcționare și animare (submăsura 19.4).

Evoluția alocării a fost marcată de redistribuiri între măsuri, pentru a maximiza absorbția fondurilor și a răspunde cererii reale din teritoriu. De exemplu, valoarea nedecontată în urma implementării contractelor semnate (M1 – valoare semnificativă raportat la alocarea/măsura, M4 valoare rezultată ca urmare a decesului beneficiarului, M2 economii), a fost redirecționată către măsuri cu impact și cerere ridicate (M7).

Context strategic și justificare

SDL a fost elaborată pornind de la 13 nevoi identificate în diagnoza teritoriului, printre care: necesitatea modernizării exploatațiilor agricole, diversificarea economiei rurale, sprijinirea grupurilor vulnerabile, îmbunătățirea infrastructurilor publice și creșterea calității vieții în sate. Strategia a vizat, în același timp, consolidarea capitalului social și economic al comunităților, stimularea inovării și crearea unui cadru de cooperare între actori publici și privați.

4. Cadrul de evaluare și metodologia

TEMA DE EVALUARE 1: Logica de intervenție a SDL			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Adecvarea și relevanța SDL față de nevoile identificate și potențialul de dezvoltare	1.1 În ce măsură SDL răspunde nevoilor prioritare din diagnoză și valorifică potențialul local?	- Grad de acoperire a nevoilor - Corelarea buget–nevoi - Acoperire teritorială - Valorificarea potențialului	- Analiză documentară SDL (diagnoză, obiective, fișe măsuri, proiecte contractate). - Matrice nevoi–măsuri–proiecte - Checklist de coerență pe fiecare proiect - Revizuire documentară: SDL inițial, fișe măsură, note de realocare/ bonusare, ghiduri / monitorizare. - Interviuuri scurte (manager GAL/ responsabil monitorizare) pentru justificarea ajustărilor.
Coerența internă a SDL și alinierea la politicile de referință (PNDR/DOI, strategii relevante)	1.2 În ce măsură obiectivele generale/specifice se corelează cu intervențiile finanțate și realizările planificate, în concordanță cu PNDR/DOI și alte politici?	- Traseu logic complet - Trasabilitatea indicatorilor - Conformitate cu politicile - Consistența ajustărilor =	

TEMA DE EVALUARE 2: Eficacitatea și eficiența operațiunilor și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului prevăzute de SDL			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Gradul de atingere a rezultatelor, obiectivelor specifice și impactului planificat	2.1 În ce măsură operațiunile finanțate au atins rezultatele planificate și au contribuit la obiectivele specifice și la impactul prevăzut prin SDL?	- % realizare indicatori de rezultat pe măsură - % obiective specifice atinse - Rata finalizării la termen proiecte funcționale la 12 luni post-recepție. - Indicatori de impact indirect	• Analiză documentară SDL diagnoză, obiective, matrice ținte–realizări pe indicatori; fișe proiect, rapoarte de progres - Cercetare documentară și surse online
Contribuția operațiunilor (distinctă de factori externi) și	2.2 În ce măsură rezultatele/impactul sunt atribuibile intervențiilor SDL (separat de alți	- Cost pe rezultat: €/loc de muncă, €/ha (M2); €/exploatație în lanț scurt (M3); €/persoană deservită (M7). - Grad de realizare a țăintelor	- Discuții informale și interviuri exploratorii - Calcule cost/rezultat din plăți 19.2 și realizări

eficiența costurilor	factori) și la ce nivel de eficiență a costurilor au fost obținute?	asumate în SDL comparativ cu rezultatele efective - Nivel de absorbție a fondurilor SDL în raport cu impactul obținut	
----------------------	---	--	--

TEMA DE EVALUARE 3: Contributia SDL la aria de interventie 6B			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Extinderea accesului la servicii de bază și infrastructuri în zonele rurale (6B)	3.1 În ce măsură intervențiile SDL au îmbunătățit accesul la servicii/infrastructuri în teritoriu (6B)?	- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite - Numărul de servicii de bază create sau modernizate în zonele rurale - % UAT acoperite cu cel puțin un serviciu 6B nou/modernizat - Ponderea cheltuielilor cu măsurile 6B (M5, M6, M7) în totalul SDL	- Documente administrative - Lista proiectelor 6B contracte/rapoarte AFIR/GAL. - Interviuuri scurte cu implementatori
Consolidarea capitalului uman și rezultatele programatice 6B (distinct de alți factori)	3.2 În ce măsură operațiunile 6B au contribuit la dezvoltarea capitalului uman și la rezultatele programatice, separate de influențe externe?	- Numărul de persoane sprijinite pentru dobândirea de competențe / formare (6B) (total și pe categorii: tineri, femei, grupuri vulnerabile). - Numărul de proiecte sprijinite prin LEADER (6B) (total și pe tip de serviciu/temă). - Ponderea proiectelor care au impact asupra grupurilor vulnerabile în special, precum și procentul valorii proiectelor respective, în total SDL.	

TEMA DE EVALUARE 4: Mecanismul de implementare al SDL			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Adecvarea și utilizarea eficientă a resurselor interne (umane, financiare 19.4, tehnice/IT)	4.1 În ce măsură resursele umane, financiare și tehnice au fost gestionate eficient pentru a susține implementarea conformă a SDL?	- Acoperire organigramă & stabilitate: % posturi ocupate din organigramă; rata fluctuației personalului. - Eficiență financiară 19.4: % execuție buget 19.4; raport 19.4/19.2 (€/€ plătit). - Capacitate tehnică & proceduri: (site, email, bază de date); % proceduri actualizate din total.	- Documente interne: organigramă, fișe post, registre resurse umane, plan/ execuție 19.4, rapoarte 19.2; postari site web; Interviuuri scurte cu manager/monitorizare. - Chestionar online.
Conformitate, transparență și eficiență orientată	4.2 În ce măsură mecanismul de implementare al SDL a respectat procedurile și a asigurat	- Publicare la termen & conformitate procedurală: % apeluri și rapoarte de selecție publicate în termenele procedurale (calendar planificat vs. realizat) și % apeluri cu avize/consultări prelabile în termen.	

spre beneficiar.	transparența pentru solicitanți/ beneficiari, iar fluxurile interne au funcționat eficient în raport cu nevoile acestora?	- Calitatea relației cu beneficiarii: scor satisfacție pentru informare/ consiliere/ animare, comunicare pe parcurs	
------------------	---	---	--

TEMA DE EVALUARE 5: Aplicarea metodei LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Aplicare consecventă a principiilor (bottom-up, teritorială, parteneriat, integrată/mult isectorială, inovare, cooperare, rețea).	5.1 În ce măsură GAL a aplicat în mod combinat principiile LEADER în guvernare și programare?	- “De jos în sus” & teritorial: nr. acțiuni de animare/consultare și nr. participanți - Acoperire multisectorială: pondere măsuri cu proiecte finanțate - Mix de intervenții (indiciu de integrare): distribuția proiectelor pe domenii: - Funcționarea guvernării/ proceselor: flux complet - apel→selecție→contractare→plată:	Analiză documentară implementare SDL, realizări pe indicatori; fișe proiect
Rezultate LEADER vizibile (inovare, cooperare, rețea/know-how; efect demonstrativ).	5.2 În ce măsură aplicarea principiilor a generat rezultate specifice (inovare, cooperare, rețea) și efecte de antrenare?	Inovare (nr. proiecte inovative) Cooperare locală (nr. proiecte, acțiuni) Rețea & know-how: Efect de antrenare la scară teritorială	fișe/contracte proiect; rapoarte de progres/închidere; evidențe animare;

TEMA DE EVALUARE 6 – Valoarea adăugată LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Additionalitate de context LEADER (proximitate, bottom-up, prioritizare locală).	6.1 În ce măsură LEADER a generat beneficii suplimentare față de alte abordări (proximitate, decizie locală, animare)?	Animare & know-how transferat	Analiza documente interne și externe, liste proiecte/ contracte și plăți pe măsuri; fișe de evaluare/ rapoarte;
Gradul de încredere în		Selecție responsabilă (efect al consilierii ex-ante) Prioritizare locală pentru servicii de bază (6B).	

relația cu alte instituții a crescut	6.2 În ce măsură a condus abordarea LEADER la dezvoltarea socio-economică a teritoriului GAL?	Grad de acoperire a portofoliului de masuri	
S-a creat o capacitate instituțională viabilă		Nr. de proiecte finanțate	
		Nr. de angajați. Modificări/fluctuații la nivelul personalului GAL	
Numărul de locuri de muncă a crescut		Număr de locuri de muncă înființate	
Condițiile de muncă s-au îmbunătățit		Nr locuri de munca nou create in intreprinderi care au realizat investitii in echipamente de lucru noi.	
Au fost înființate noi întreprinderi		Nr. de proiecte implementate de întreprinderi nou create	
A crescut numărul proiectelor adresate comunității		Număr proiecte de utilitate publică finanțate Număr proiecte cu impact social direct Număr proiecte pentru servicii comunitare de bază Ponderea proiectelor adresate comunității Număr de beneficiari finali vizați	
A crescut nivelul de trai?		Nr. de proiecte de înființare grădinițe, after school, servicii pentru populație, parcuri/centre de recreere	
S-au diversificat activitățile economice?		Nr. de locuri de muncă create în alte domenii decât cel agricol Nr. de întreprinderi care au participat la evenimente în afara teritoriului GAL, inclusiv prin proiectele de cooperare Nr. de întreprinderi finanțate care au intrat pe piață	

5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsurile SDL	Buget alocat inițial (euro)	Buget alocat la momentul evaluării (euro)	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial alocat	Eficacitate financiară
Măsura 1 - Informația – Cheia succesului	39.885	9.606	9.606	24,08%
Măsura 2 - Soluții inovative pentru o agricultură/industrie alimentară competitivă	744.314	726.515	726.515	97,61%
Măsura 3 - Sprijinirea formelor asociative	53.180	38.414	38.414	72,23%
Măsura 4 - Dezvoltarea afacerilor non-agricole	240.000	225.000	225.000	93,75%
Măsura 5 - Susținerea integrării minorităților locale	30.000	29.956	29.956	99,85%
Măsura 6 - Dezvoltarea infrastructurii sociale	100.000	23.726	176.110	176,11%
Măsura 7 - Încurajarea investițiilor pentru reînnoirea satelor	986.101	1.716.802	1.591.766	161,42%
TOTAL la august 2025	2.984.018	2.984.018	2.797.366	93,74%
TOTAL estimat la sept. 2025			2.976.943	99,76%

Analiza eficacității financiare arată că, în majoritatea măsurilor, gradul de utilizare a fondurilor este ridicat, cu plăți efectuate de peste 90% din alocarea inițială (excepție fiind Măsura 1 – Informația, cheia succesului, unde nivelul plăților este redus). Valoarea rămasă neutilizată de la Măsura 1 a fost realocată către alte măsuri, conform modificărilor SDL. Totuși, este de menționat că, în practică, pentru implementarea proiectului finanțat în cadrul acestei măsuri, beneficiarul a cheltuit aproape integral suma alocată inițial, în beneficiul participanților, însă în urma evaluării cererii de plată nu a fost decontată întreaga valoare solicitată, din diverse motive de eligibilitate sau conformitate a cheltuielilor.

Măsurile 6 și 7 înregistrează depășiri ale alocărilor inițiale, reflectând cererea ridicată și realocările succesive de buget. La momentul evaluării, pe Măsura 6 – Dezvoltarea infrastructurii sociale este depusă o cerere de plată în valoare de 61.616 euro, iar pe Măsura 7 – Încurajarea investițiilor pentru reînnoirea satelor o cerere de plată de 117.961 euro, ambele urmând a fi decontate până în luna octombrie 2025.

5.2. Eficacitatea SDL, la nivel de domeniu de intervenție

Domeniu de intervenție	Eficacitate
1A	Beneficiari sprijiniți: 36 propus • 69 realizat → 191,7%.
2A	Exploatații sprijinite: 4 propus • 4 realizat → 100%.
3A	Exploatații integrate în lanț scurt: 1 propus • 2 realizat → 200%.
5D	Suprafață vizată (M2): 1.000 ha propus • 1.043 ha realizat → 104,3%.
6A	Locuri de muncă create (M2+M3+M4): 10 propus • 18 realizat → 180%.
6B	Populație neta care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (M5 + M6 + M7): 20.020 propus • 49.926 realizat → 249,7%

Implementarea SDL se apreciază ca eficace, întrucât valorile-țintă ale indicatorilor au fost atinse sau depășite la nivelul tuturor domeniilor de intervenție: 1A ~192%, 2A 100%, 3A 200%, 5D ~104%, 6A 180%, 6B ~250%. Execuția financiară confirmă performanța, cu 93,7% plăți efectuate și 99,76% estimat la închidere din bugetul final 19.2, iar rata rezilierilor de 4,55% din numărul contractelor semnate indică un risc operațional redus. Pe acest fundament, eficacitatea potențială până la finalul perioadei este ridicată, condiționată de accelerarea finalizării proiectelor contractate și închiderea integrală a plăților. Pentru perioada rămasă, riscul de variație privește în principal indicatorul 6B – „populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite”, având în vedere că o parte din proiecte se află încă în implementare/operationalizare (M6–M7).

Chiar și într-un scenariu conservator, ținta 6B este deja depășită, astfel încât aprecierea globală a eficacității rămâne ridicată.

6. Răspuns la întrebările de evaluare

Nr. tema	Nr. întrebare	Răspuns
Tema nr. 1	1.1	SDL este relevantă pentru nevoile și potențialul teritoriului: portofoliul final acoperă toate cele 7 măsuri (7/7) și livrează rezultate în fiecare categorie de nevoie (economie, servicii/incluziune, infrastructuri comunitare), cu acoperire extinsă la nivel de UAT și atenție pe zone cu deficit de servicii. Acoperire pe nevoi/sectoare - o Economie (M2–M3): investiții private cu 12 locuri de muncă create (M2) și tehnologii/ utilaje noi; cooperare inovativă în lanțuri scurte (M3) – 2 producători locali într-un proiect de 38.414 € (efect demonstrativ la scară mică). - o Servicii & incluziune (M4–M6): servicii medicale de proximitate (M4 – cabinet stomatologic în „zonă albă” de servicii); centre sociale/recuperare (M5–M6), inclusiv intervenție dedicată comunității rome în Zorleni. - o Infrastructuri comunitare (M7): dotări și amenajări pentru gospodărire, intervenții de urgență, cultură/sport, drumuri – 31 beneficiari instituționali/UAT. Acoperire și volum de rezultate - o Populație deservită: 49.926 persoane (M7) - o 804 persoane (M6) + beneficiarii direcți ai M4/M5 (cabinetul și centrul pentru rome). - o Beneficiari și exploatații: 4 beneficiari M2; 2 exploatații în lanț scurt (M3). Resurse corelate cu presiunea nevoilor - o Cheltuieli publice realizate indicativ pe măsuri: M7: 1.591.766 €, M2: 726.515 €, M4: 225.000 €, M6: 176.110 €, M5: 29.956 €, M3: 38.414 €, M1: 9.606 € — structură care reflectă atât nevoia de infrastructuri de bază și servicii, cât și modernizarea economică. Animare și capacitate locală - o Activitățile animare s-au desfășurat în teren, prin echipa GAL, bine pregătită; acestea au sprijinit beneficiarii atât pre, cât și post-depunere, consolidând calitatea propunerilor și implementării.
	1.2	Coerența internă este bună: pentru proiectele contractate se poate urmări traseul Obiectiv SDL → DOI PNDR (1A/2A/3A/5D/6A/6B) → Măsură → Indicator, iar ajustările bugetare au fost folosite pentru a realinia resursele la impact cerere și performanță. Alinierea la politicile de referință PNDR este respectată. Portofoliu și execuție pe întregul ciclu - o 27 sesiuni de depunere; 70 proiecte depuse → 61 eligibile (87,1%) → 47 selectate (77,0% din eligibile) → 43 contracte (91,5% din selectate; 61,4% din depuse); 2 rezilieri. Aliniere la politici & trasabilitate indicatori - o Proiectele contractate sunt încadrate pe DMI relevante (1A/2A/3A/5D/6A/6B) conform fișelor de măsură; indicatorii utilizați în

		monitorizare au definiție, sursă și periodicitate în documentația de proiect (trasabilitate în rapoarte/fișe). Ajustări bugetare justificate (19.2) ○ Alocare inițială: 2.193.480 € → Bonusare mart. 2020: +157.541 € → Bonusare iul. 2021: +116.758 € → Tranziție: +516.240 € → Buget final: 2.984.018 €. ○ Valoare contracte semnate: 3.117.776 €; plăți efectuate: 2.797.366 €; plăți programate: 179.577 € (M6: 61.616 € + M7: 117.961 €) → plăți estimate: 2.976.943 €, adică ≈99,76% din bugetul final 19.2; valoare rămasă necontractată: 7.075 € (≈0,24%). ○ 19.4 (funcționare): plăți 723.405 € din 746.005 € (96,97%). Concordanță tip proiect ↔ rezultat planificat ○ M2: economie/ocupare (12 locuri de muncă; utilaje/tehnologii). ○ M3: lanțuri scurte (2 exploatații; proiect inovativ). ○ M4–M6: servicii de proximitate și incluziune (cabinet stomatologic servicii inovative pentru 3-4 UAT nu a mai existat acest tip de serviciu în zona) în zonă cu deficit; centru romi; centre de zi). ○ M7: infrastructuri comunitare cu impact larg (toata populatia GAL deservita).
--	--	--

Tema nr. 2	2.1	Implementarea SDL a înregistrat un grad ridicat de realizare a rezultatelor, majoritatea măsurilor depășind țintele propuse. În domeniul competitivității agricole și al serviciilor medicale de proximitate s-au creat locuri de muncă peste nivelul estimat, iar intervențiile sociale și comunitare au deservit un număr semnificativ mai mare de persoane decât cel planificat. Proiectele de cooperare au avut un impact mai redus, însă au confirmat funcționalitatea abordării de tip partenerial. Din punct de vedere financiar, execuția a atins 99,76% din alocarea finală, cu o valoare necontractată nesemnificativă (0,24%). Gradul de atingere a rezultatelor, obiectivelor specifice și impactului planificat Constatări cantitativ-calitative (vs. țintele din SDL): • M2 (competitivitate/modernizare): - 4 beneficiari sprijiniți (țintă: 4) → 100%; - 12 locuri de muncă create (țintă: 4) → 300%; - 1.043 ha suprafață vizată (țintă: 1.000 ha) → 104,3%; - dotări cu utilaje/tehnologii noi (confirmă orientarea spre productivitate). • M3 (lanțuri scurte/cooperare): - 100 persoane deservite (țintă: 100) → 100%; - 2 exploatații locale integrate într-un proiect comun (efect de cooperare, buget ≈40.000 €). • M4 (servicii medicale de proximitate): - 6 locuri de muncă create (țintă: 4) → 150%; - cabinet stomatologic funcțional în „zonă albă” (acces dificil), cu flux constant de pacienți din UAT vecine. • M5 (incluziune romi): - 20 persoane deservite (țintă: 10) → 200%; - intervenție dedicată atenuării segregării (centru Zorleni). • M6 (centre de zi/recuperare/spatii incluzive): - minim 30 persoane la Centru de zi + 774 persoane Spatiu incluziv Zorleni deservite (țintă: 10) → țintă larg depășită - infrastructură socială funcțională cu beneficii directe pentru persoane vulnerabile. • M7 (infrastructuri comunitare): - 49.926 persoane deservite (țintă: 20.000) → ≈249,6%; - dotări pentru gospodărire comunala, urgențe, cultură/sport, drumuri (impact teritorial larg). Execuție financiară (19.2): • Plăți efectuate: 2.797.366 €; plăți programate: 179.577 € (M6: 61.616 €, M7: 117.961 €) → plăți estimate: 2.976.943 €, adică ≈99,76% din bugetul final (2.984.018 €). • Valoare necontractată: 7.075 € (≈0,24% din bugetul final 19.2).
	2.2	Intervențiile SDL au generat rezultate clar atribuibile finanțărilor LEADER, mai ales în servicii noi create în „zone albe” (cabinet medical), în proiecte de cooperare inovatoare și în incluziunea grupurilor vulnerabile, unde țintele au fost depășite semnificativ. Analiza eficienței costurilor arată variații importante: de la

		≈31,9 €/persoană deservită prin infrastructuri comunitare (M7) până la ≈60.500 €/loc de muncă în agricultură (M2), reflectând specificul diferitelor tipuri de investiții. Proiectele sociale (M5, M6) au avut costuri medii raportate la beneficiari, dar cu un impact direct în comunități marginalizate. Cheltuielile administrative s-au menținut la un nivel rezonabil, reprezentând ≈24–26% din valoarea totală a plăților, ceea ce indică o eficiență bună a procesului de implementare. Atribuire / contribuție distinctă LEADER (evidențe): • Servicii noi în „zone albe”: cabinetul M4 a creat acces local unde nu existau alternative rezonabile → rezultat ce nu ar fi apărut, realist, la aceeași scală/termen fără intervenție. • Cooperare locală: proiectul M3 a agregat 2 producători în lanț scurt cu buget redus (≈40.000 €), cu efect demonstrativ, acțiune inovativă cu caracter de noutate pentru GAL. • Incluziune țintită: M5 (romi) și M6 (centre de zi) au adus beneficii directe grupurilor vulnerabile (804+ 30 + 20 persoane), depășind substanțial țintele. Eficiența costurilor (€/rezultat) — plăți realizate la data raportării: • M2: 726.515 € / 12 locuri → ≈60.543 €/loc. • M4: 225.000 € / 6 locuri → ≈37.500 €/loc (serviciu medical de proximitate creat). • M3: 38.414 € / 2 exploatații → ≈19.207 € / exploatație; ≈384 €/persoană deservită (100 pers.). • M6: 240.338 € / 804 pers. → ≈298 €/persoană. • M7: 1.591.766 € / 49.926 pers. → ≈31,88 €/persoană. • M5: 29.956 € / 20 pers. → ≈1.498 €/persoană (proiect de nisă pentru comunitate marginalizată). Cheltuieli administrative și eficiența procesului: • 19.4 / 19.2 (plăți efectuate): 723.405 € / 2.797.366 € = ~25,9%; • 19.4 / 19.2 (plăți estimate): 723.405 € / 2.976.943 € = ~24,3%.
--	--	--

Tema nr. 3	3.1	Intervențiile SDL pe 6B au asigurat acoperirea integrală a teritoriului GAL cu servicii și infrastructuri de bază, prin 33 de proiecte LEADER implementate (1 pe M5, 2 pe M6 și 30 pe M7). Populația netă beneficiară este întreaga populație GAL, iar serviciile create/modernizate acoperă domenii sociale, culturale, sportive, de urgență și infrastructură rutieră. Rata de utilizare este ridicată, cu activități recurente și zilnice în centrele sociale și utilizare periodică pentru investițiile comunitare. Măsurile 6B au concentrat 66,26% din alocarea totală SDL, reflectând prioritatea acordată serviciilor publice și incluziunii. • Intervențiile SDL au extins semnificativ accesul la servicii/infrastructuri de bază în teritoriu, astfel încât este acoperită întreaga populație GAL, 33 servicii create/modernizate și 33 proiecte LEADER implementate pe 6B; cifra populației poate include suprapuneri punctuale între M6 și M7. Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite (6B): 49.926 (M7) + 804 (M6) + 20 (M5). • Numărul de servicii de bază create/modernizate (6B): 33 din care 1 (M5 – centru social de zi, Zorleni) + 2 (M6 – centre de zi/recuperare Epureni, amenajare spațiu incluziv Zorleni) + 30 (M7 – dotări/amenajări pentru servicii publice, cultură/sport, urgențe, drumuri). • Numărul de proiecte sprijinite prin LEADER (6B): 33 (M5=1, M6=2, M7=30). • Rata de utilizare a serviciilor (exemple calitative): spațiile M5 (centrul) au program recurent și activitate săptămânală; la M6 centrul Epureni are activitate zilnică iar spațiul incluziv de la Zorleni este deschis zilnic și periodic se organizează evenimente; la M7 (cultură/sport/urgențe/drumuri) utilizarea este periodică, în funcție de tipologia investiției; • Ponderea cheltuielilor cu măsurile aferente domeniului de intervenție 6B (M5, M6, M7) în totalul SDL: 66,26%; • % UAT acoperite cu cel puțin un serviciu 6B nou/modernizat: 100%;
	3.2	Operațiunile din aria 6B (M5, M6, M7) au contribuit semnificativ la dezvoltarea capitalului uman și la livrarea rezultatelor programatice printr-o combinație de acoperire numerică mare și efecte calitative asupra grupurilor cu nevoi ridicate: • Transfer de know-how în teritoriu: 23 de persoane au participat la întâlniri de informare (complementar intervențiilor 6B), ceea ce a consolidat capacitatea comunităților de a accesa noi proiecte; aceste sesiuni au facilitat adoptarea și utilizarea proiectelor 6B și au crescut nivelul de informare privind soluții și standarde de servicii locale. • Volum programatic consistent pe 6B: au fost sprijinite 33 de proiecte (M5=1, M6=2, M7=30), reflectând o masă critică de intervenții în servicii sociale, medicale, culturale/sportive și utilități publice. • Impact asupra unei populații mult mai largi decât la măsurile economice competitive: proiectele 6B deservește întreaga populație GAL, depășind cu mult aria de acoperire a intervențiilor din M2–M4; efectul este vizibil la nivel de acces, participare și utilizare curentă a serviciilor.

		- Impact calitativ asupra grupurilor cu cea mai mare nevoie de dezvoltare a capitalului uman: proiectele vizează comunități vulnerabile (ex. comunitatea romă în M5), persoane vârstnice și gospodării din zone cu deficit de servicii; rezultă creșterea competențelor de viață (acces informare/consiliere, timp liber, recreere, cultura, socializare, rutine de utilizare a serviciilor), participare comunitară (evenimente, programe în centre) și autonomie sporită în accesarea serviciilor de bază. - Ponderea proiectelor cu impact asupra grupurilor vulnerabile în totalul proiectelor SDL Proiecte vulnerabile directe = M5 (1) + M6 (2) = 3 Total proiecte SDL = 43 Rezultat minim: $3/43 = 6,98\%$ Plăți vulnerabile min. = M5 (29.956 €) + M6 (176.110 €) = 206.066 € Plăți totale efectuate 19.2 = 2.797.366 € Rezultat minim (efectuat): $206.066 / 2.797.366 = \sim 7,37\%$ Rezultat minim (estimând plățile programate): $206.066 / 2.976.943 = \sim 6,92\%$
--	--	---

Tema nr. 4	4.1	Echipa GAL a asigurat prezență constantă în teritoriu (acțiuni de informare/animare; discuții individuale ex-ante cu potențiali aplicanți), iar derularea apelurilor pe toate măsurile și conversia până la 43 contracte indică capacitate operațională funcțională. Pe întreaga perioadă de implementare, organigrama GAL a fost acoperită în mod constant, cu un număr minim de 4 angajați și un număr mediu de 5 angajați/an. Aceasta reflectă un nivel bun de stabilitate a resurselor umane, fără fluctuații majore de personal, ceea ce a permis continuitatea activităților de animare, selecție și monitorizare a proiectelor. Organigrama a fost ocupata în procent de 100% pe parcursul perioadei de implementare. Nivelul redus al rezilierilor indică o evaluare și o monitorizare riguroasă, selecție calitativă a proiectelor și o pre-consiliere eficientă. Echipa GAL a avut discuții individuale, înainte de depunere, cu aproape toți potențialii beneficiari, pentru a explica obligațiile proiectului, condițiile de eligibilitate și selecție și pentru a evalua capacitatea de implementare a potențialilor beneficiari și. În urma acestei consilieri ex-ante, aplicanții au luat decizii informate privind depunerea, ceea ce a limitat abandonurile ulterioare. Productivitate operațională (evaluare) Ce rezultă din datele disponibile: volum procesat relevant (70 depuneri → 61 eligibile → 47 selectate → 43 contracte) cu rata rezilierilor redusă ($2/43 = 4,65\%$), ceea ce sugerează evaluare eficientă și consiliere ex-ante (calitate la intrare). Interpretare: conversia ridicată și rezilierile puține indică productivitate bună a fluxului de evaluare. Toate apelurile de selecție și rapoartele aferente au fost publicate în termenele procedurale prevăzute, cu respectarea calendarului planificat și a etapelor de consultare prealabilă. Eficiență financiară 19.4 (funcționare) Execuție 19.4: 723.405 € / 746.005 € = 96,97%. Raport 19.4/19.2 (plăți efectuate): 723.405 € / 2.797.366 € = ~25,9%. Raport 19.4/19.2 (plăți estimate): 723.405 € / 2.976.943 € = ~24,3%. Execuția aproape integrală a 19.4 și raportul 19.4/19.2 în jur de 24–26% indică utilizarea eficientă a bugetului de funcționare în sprijinul implementării (animare, evaluare, monitorizare), coroborat cu absorbția aproape integrală a 19.2 (~99,76% din bugetul final). Funcționarea continuă a ciclului apel–selecție–contractare–plată sugerează capacitate tehnică adecvată și proceduri active. Pentru toate cele 7 măsuri de finanțare au fost elaborate ghiduri și anexele aferente, asigurând cadrul complet pentru depunerea proiectelor. La fiecare lansare de apel, GAL a publicat documentele pe site, a transmis informații prin email către primării și alți actori locali din baza de date, asigurând o informare transparentă și accesibilă. Totodată, aproape la fiecare apel de selecție, procedurile interne și criteriile de evaluare/departajare au fost revizuite și
-------------------	------------	---

		actualizate, pentru a reflecta mai bine nevoile curente ale comunității și a menține conformitatea procesului de selecție. Astfel, capacitatea tehnică și mecanismul procedural au funcționat continuu și adaptativ, în sprijinul beneficiarilor.
4.2		Au existat 27 sesiuni de depunere și s-au derulat apeluri pe toate cele 7 măsuri, cu 47 proiecte selectate și 43 contracte — volum și continuitate care indică un mecanism funcțional și o transparență operațională minimă (apeluri repetitive, rezultate comunicate). Până la completarea acestor evidențe, succesiunea apelurilor și finalizarea execuției financiare până la ≈99,8% (plăți estimate vs. buget final 19.2) sugerează un circuit procedural funcțional. • Contractare: 43/47 selectate → 91,5%; • Plăți efectuate: 2.797.366 € (89,7% din contracte); • Plăți estimate (incluzând programele M6+M7): 2.976.943 € (95,5% din contracte; ≈99,76% din bugetul final 19.2). Nivelul ridicat al plăților și conversiei până la stadiul final indică timpi de proces adecvați și blocaje limitate. Echipa GAL a fost prezentă în teritoriu; s-au desfășurat sesiuni de informare/animare, iar 69 persoane au participat la întâlniri dedicate (transfer de know-how). Portofoliul rezultat — 70 depuse, 61 eligibile, 47 selectate, 43 contracte — sugerează încredere și utilitatea serviciilor oferite. Nivelul de satisfacție al beneficiarilor în ceea ce privește relația cu GAL este ridicat, peste 80% dintre respondenții chestionarului apreciind că acțiunile de informare, consiliere și animare desfășurate de GAL Podu Înalt Vaslui au contribuit „foarte mult” la implicarea comunității în dezvoltarea locală. Acest rezultat confirmă calitatea comunicării și sprijinului acordat beneficiarilor pe parcursul implementării. Rata rezilierilor: $2/43 = \sim 4,65\%$. Rata este redusă, ceea ce susține calitatea evaluării și a monitorizării implementării. În același timp, reiese o selecție calitativă a proiectelor și o comunicare bună cu potențialii beneficiari, înainte de a depune proiectele, astfel încât aceștia să înțeleagă dacă pot finaliza un proiect sau nu. Angajații GAL au purtat discuții aproape cu fiecare beneficiar, înainte de depunerea proiectelor și s-a asigurat că aceștia înțeleg ce presupune implementarea unui proiect.

Tema nr. 5	5.1	Aplicarea este consecventă și combinată (bottom-up + teritorial + multisectorial + procese funcționale), dovedită de prezența în teren, acoperirea pe toate măsurile și un flux operațional complet până la plată. 1) „De jos în sus” & teritorial (animare/consultare + participanți) Întâlniri/participări în teren: 6 participări la ședințe ale consiliilor locale și 7 întâlniri de animare ⇒ 13 evenimente față-în-față. Participanți la implementarea proiectului finantat în cadrul M1: informare/know-how: 69 persoane. Informare publică multicanal: 4 comunicate de presă; 11 anunțuri de apel în presa locală; 7 anunțuri online; Facebook: 275 postări; Newsletter: 24 ediții; minim 269 afișe la primării; 15 articole de prezentare a proiectelor finanțate. Combinăția între prezență în comunități și informare formală (presă/online/afișaj) arată o animare robustă, bottom-up, cu acoperire teritorială și transparență. 2) Acoperire multisectorială (pondere măsuri cu proiecte finanțate) Măsuri cu proiecte finanțate: 7/7 (100%). Interpretare: programarea și guvernanta au folosit toate instrumentele LEADER, permițând intervenții în economie, servicii/incluziune și infrastructuri comunitare. 3) Mix de intervenții (indiciu de integrare – distribuția pe domenii) Economie (M2, M3, M4): 9/42 proiecte (≈21,4 %). Servicii sociale/incluziune (M5–M6): 3/42 proiecte (≈7,1 %). Infrastructuri comunitare (M7): 30/42 proiecte (≈71,4%). Portofoliul este integrat dar cu accent strategic pe servicii/infrastructuri de bază (M7 preponderent), în linie cu nevoile teritoriale (6B), completate de proiecte economice și sociale. 4) Funcționarea guvernantei/proceselor (apel → selecție → contractare → plată) Flux de selecție: 70 depuse → 61 eligibile (87,1%) → 47 selectate (77,0% din eligibile) → 43 contracte (91,5% din selectate); rezilieri: 2/43 (4,65%). Execuție financiară 19.2: plăți efectuate 2.797.366 €; cu sumele programate, plăți estimate 2.976.943 € (≈99,76% din bugetul final 2.984.018 €). Procesele interne funcționează (evaluare, contractare, monitorizare) și duc proiectele până la plată aproape integrală; rata redusă a rezilierilor confirmă selecția/consilierea de calitate.
	5.2	Aplicarea principiilor LEADER s-a tradus în rezultate specifice și vizibile: inițiative inovative și de cooperare la scară locală, o rețea activă de informare/know-how

		și un efect de antrenare puternic în aria 6B, cu acoperire numerică mare și pondere bugetară majoritară. Inovare (nr. proiecte inovative) = 10 Informare - 1 Proiect de instruire și transfer de know-how: a adus cunoștințe noi în teritoriu prin vizite de lucru și sesiuni de informare, contribuind la ridicarea nivelului de competențe al comunității. Sprijin pentru fermele agricole - 5 Proiecte de achiziție utilaje performante: introducerea unor tehnologii noi, inexistente anterior în exploatarea din teritoriu, ceea ce a condus la modernizarea proceselor agricole și creșterea competitivității. Cooperare pentru piețe locale și lanțuri scurte: un model nou de colaborare între producători, care facilitează vânzarea directă către consumatori. Este primul exemplu de acest tip în teritoriul GAL, cu potențial de multiplicare. Servicii medicale -1 Cabinet stomatologic rural: amplasat la distanță egală între două orașe limitrofe, aduce pentru prima dată servicii medicale de specialitate unei populații vulnerabile și cu acces dificil la centre urbane. Incluziune socială - 1 Proiect pentru incluziunea romilor: primul de acest tip în teritoriul GAL, adresând direct nevoile unei comunități defavorizate. Infrastructură socială și comunitară - 2 Amenajare spațiu multifuncțional incluziv: inovativ prin caracterul integrat – echipamente pentru sport și petrecerea timpului liber destinate persoanelor vârstnice, spații de recreere și joacă pentru copii, dar și infrastructură culturală (scenă pentru spectacole organizate de copii, inclusiv din comunitatea romă). Acțiuni cu partenerii locali / în comunități (proxy pentru cooperare la nivel local): 6 participări la ședințe ale consiliilor locale + 7 întâlniri de animare. Interpretare: există cooperare economică punctuală (M3) și o colaborare administrativ-comunitară constantă, care a susținut formularea și implementarea proiectelor. Rețea & know-how În cadrul proiectului implementat pe măsura 1 au fost organizate 3 grupuri tinta (agricol, neagricol și sector public) care au însumat 69 persoane. Pentru aceste grupuri au fost organizate 10 vizite de studiu, 3 work-shopuri și 3 sesiuni de diseminare.
--	--	--

		Comunicare multicanal: 4 comunicate de presă; 11 anunțuri de apel în presa locală; Facebook: 275 postări; Newsletter: 24 ediții; 7 anunțuri online; 269 afișe la primărie; 15 articole despre proiectele finanțate. Interpretare: rețea activă și transparentă de informare, care a redus asimetria de informații și a crescut capacitatea locală de a iniția proiecte. Efect de antrenare la scară teritorială Acoperire 6B: 33 proiecte (M5=1, M6=2, M7=30) cu întreaga populație GAL deservită . Orientare bugetară: 6B concentrează cheltuielile 19.2 – ≈64,27% din plățile efectuate (≈60,39% din plățile estimate). Efect de antrenare substanțial prin servicii/infrastructuri utilizate pe scară largă și prin prioritizarea locală a resurselor către nevoi critice.
--	--	--

Tema nr.6	6.1	Aplicarea abordării LEADER a produs valoare adăugată clară, vizibilă în felul în care comunitatea a fost mobilizată, proiectele au fost selectate și duse la capăt, iar resursele au fost orientate spre nevoi critice (servicii/infrastructuri de bază – 6B). Caracterul bottom-up, proximitatea echipei GAL și decizia locală au redus riscurile în implementare, au crescut încrederea între instituții și au livrat un portofoliu integrat pe toate măsurile. Animare & know-how transferat. Echipa GAL a lucrat direct în teritoriu: 6 participări la ședințe ale consiliilor locale, 7 întâlniri de animare (în total 13 evenimente față-în-față), 27 acțiuni de informare/consiliere. Know how transferat către 69 participanți prin implementarea M1. Informarea a fost multicanal: 4 comunicate de presă, 11 anunțuri de apel în presa locală, Facebook: 275 postări; Newsletter: 24 ediții; 7 anunțuri online, 269 afișe la primării, 15 articole despre proiecte. → Beneficiu LEADER: reducerea asimetriei de informație și mobilizare „de jos în sus”. Activitățile de animare s-au desfășurat direct în teritoriu, cu prezență constantă a angajaților GAL, bine pregătiți, care au oferit informare și consiliere punctuală (întâlniri locale în comune și la sediul GAL, vizite la primării/beneficiari, sesiuni de întrebări-răspuns, sprijin telefonic/online). Acest suport a fost acordat atât înainte, cât și după depunerea proiectelor, consolidând capacitatea potențialilor și actualilor beneficiari de a înțelege cerințele, de a-și modela ideile și de a gestiona implementarea. Activitățile de animare, atât cele derulate în teren de personalul GAL cât și discuțiile avute cu persoanele din comunitate la sediul GAL, au avut și un efect de informare inter-programatică, beneficiarii fiind orientați către finanțări complementare. Acest rol de hub local de informații a contribuit la multiplicarea inițiativelor la nivelul teritoriului și la consolidarea capacității actorilor locali de a accesa resurse, reprezentând o valoare adăugată specifică abordării LEADER Prioritizare locală pentru servicii de bază (6B). Ponderea plăților 6B în total 19.2: ≈64,27% (plăți efectuate) / ≈60,39% (plăți estimate). → Beneficiu LEADER: alocare orientată de comunitate spre nevoile critice (servicii/infrastructuri locale). Selecție responsabilă (efect al consilierii ex-ante). Din 70 depuneri, 61 eligibile (87,1%), 47 selectate, 43 contracte (61,4% din depuse). Doar 4 proiecte au fost neeligibile la AFIR și s-au înregistrat 2 rezilieri (4,65%). → Beneficiu LEADER: aliniere bună cu regulile AFIR și încredere instituțională consolidată (pipeline curat, riscuri reduse). Grad de acoperire a portofoliului de măsuri. Proiecte finanțate pe toate cele 7 măsuri (7/7 = 100%). Distribuție: M2–M3 (economie) = 5 proiecte, M4–M6 (servicii/incluziune) = 7, M7 (infrastructuri) = 31 → 43 contracte. → Beneficiu LEADER: integrare multisectorială și capacitate de implementare pe întregul spectru.
-----------	-----	---

		Nr. de proiecte finanțate. 43 contracte; execuție financiară 19.2 aproape integrală (plăți estimate 2.976.943 € / buget final 2.984.018 € = ~99,76%). → Beneficiu LEADER: transformarea alocării în rezultate. Pe întreaga perioadă de implementare, organigrama GAL a fost acoperită în mod constant, cu un număr minim de 4 angajați și un număr mediu de 5 angajați/an. Aceasta reflectă un nivel bun de stabilitate a resurselor umane, fără fluctuații majore de personal, ceea ce a permis continuitatea activităților de animare, selecție și monitorizare a proiectelor. Organigrama a fost ocupata in procent de 100% pe parcursul perioadei de implementare.
6.2		Abordarea LEADER a produs un efect socio-economic substanțial în teritoriul GAL. Din totalul 43 de proiecte, 33 sunt proiecte adresate comunității (M5+M6+M7), ceea ce înseamnă o pondere de ~76,7% a intervențiilor de utilitate publică, socială, medicală, culturală sau recreativă în totalul portofoliului. Această orientare a finanțărilor spre servicii și infrastructuri comunitare a ridicat vizibil nivelul de trai: investiții în spații educative/recreative, centre și parcuri, precum și servicii sociale/medicale au îmbunătățit calitatea serviciilor pentru un număr semnificativ de beneficiari finali, întreaga populație GAL beneficiind de minim 1 tip de serviciu îmbunătățit. Pe componenta pieței muncii, proiectele au generat cel puțin 18 locuri de muncă noi (Măsurile 2 și 4), iar 100% dintre locurile de muncă raportate până acum au fost create în proiecte care au achiziționat echipamente/dotări noi, ceea ce indică îmbunătățirea directă a condițiilor de muncă (siguranță, ergonomie, productivitate). Totodată, proiectele de tip M5, M6 și M7 au adus dotări noi care îmbunătățesc condițiile de lucru pentru personalul existent, chiar acolo unde nu s-au raportat explicit posturi noi. Din perspectiva diversificării economice, portofoliul include domenii non-agricole (medical, social, cultural, recreativ), iar cooperarea (M3) a sprijinit funcționarea lanțurilor scurte și deschiderea către piețe, cu efecte de antrenare pentru întreprinderile locale. Prin proiectele aferente M4, avem 4 întreprinderi nou înființate, și 6 locuri de muncă non-agricole. Structura actuală a portofoliului și ponderea ridicată a proiectelor comunitare arată că LEADER a generat rezultate structurale, cu impact larg: servicii publice mai bune, condiții de muncă modernizate, ocupare suplimentară și o ofertă economică mai diversă la nivel local. LEADER a produs rezultate suplimentare care, în absența intervenției, aveau șanse reduse să apară în teritoriu: Efecte economice directe (M2 și M4): crearea a 18 locuri de muncă și dotarea cu utilaje/tehnologii noi, cu efecte de modernizare și productivitate la nivelul beneficiarilor și efecte colaterale în comunitate (servicii locale, furnizori, micro-piață a muncii).

		Inovare și cooperare (M3): proiect inovativ pentru teritoriu — doi producători locali au colaborat într-un proiect de cooperare pe lanțuri scurte (buget 38.414 €), punând laolaltă competențe pentru a ajunge mai bine la piețele locale. Este un exemplu de asociere eficientă cu resurse puține și efect demonstrativ. Servicii de proximitate greu accesibile (M4): cabinet stomatologic într-o comună situată la distanță egală de două orașe, într-o „zonă albă” de servicii medicale; are flux constant de pacienți inclusiv din comunele învecinate. Intervenția reduce costul de timp/deplasare — critic pentru vârstnici și alte grupuri vulnerabile. Incluziune socială țintită (M5): centru social de zi în Zorleni dedicat comunității rome, cu rol explicit în atenuarea segregării și în păstrarea tradițiilor. Impact clar asupra unei comunități marginalizate, obținut cu finanțare modestă. Infrastructură socială (M6): ○ Centru de zi, asistență și recuperare în Epureni — beneficii directe pentru persoane vulnerabile dintr-o zonă săracă. ○ Proiect social din fonduri EURI -Zorleni — „ Fara limite si bariere - Spatiu incluziv in satul Simila, comuna Zorleni, judetul Vaslui ”: spațiu comunitar deschis - scenă și parc care facilitează evenimente recurente (în special pentru copii, mulți de etnie romă) și participare comunitară. Calitatea vieții și reziliență comunitară (M7): investiții variate ale primăriilor (utilaje de gospodărire, modernizare drum, dotări pentru situații de urgență, dotări cămine culturale, terenuri și dotări sportive) care îmbunătățesc serviciile publice, coeziunea și calitatea vieții.
--	--	---

7. Factori de succes și eșec în implementarea SDL

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a fost influențată de factori interni și externi care au determinat atât rezultate pozitive, cât și dificultăți pe parcursul implementării. Activitatea de animare a teritoriului a fost una intensă, fiind organizate 27 de sesiuni de depunere, ceea ce a facilitat informarea comunității și atragerea unui număr considerabil de solicitări. Astfel, au fost depuse 70 de proiecte, dintre care 61 au fost declarate eligibile, ceea ce reflectă o rată de eligibilitate de aproximativ 87% și demonstrează calitatea procesului de selecție și sprijinul acordat de GAL. Din totalul proiectelor, 43 au fost contractate, reprezentând circa 61% din cele depuse. Un nr. de 4 proiecte au fost declarate neeligibile la nivelul AFIR iar 5 proiecte au fost, fie retrase, fie neeligibile la nivelul GAL.

Un aspect important îl constituie proiectele de cooperare, unde interesul a fost redus: doar un singur proiect depus a vizat acest tip de intervenție, ceea ce confirmă dificultatea beneficiarilor de a se angaja în proiecte care implica o colaborare cu alte persoane. De asemenea, lipsa de interes s-a manifestat și la nivelul Măsurii 1, unde în prima parte a implementării SDL, nu au existat solicitanți care să semneze un contract de finanțare cu AFIR.

Din punct de vedere financiar, alocarea finală pentru submăsura 19.2 a fost de 2.984.018 euro, iar eficiența implementării se reflectă în valoarea plăților efectuate: 2.797.366 euro (93,74%) la momentul actual și o estimare de 2.976.943 euro (99,76%) la finalizare. Aceste valori indică un grad foarte ridicat de absorbție, ceea ce demonstrează că strategia a reușit să își atingă indicatorii și chiar să depășească valorile propuse, cu utilizarea aproape integrală a resurselor disponibile.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a demonstrat un nivel ridicat de eficiență și relevanță pentru comunitatea deservită. Activitatea de animare intensă și calitatea procesului de selecție s-au reflectat într-o rată de eligibilitate de 87% din proiectele depuse și într-un grad foarte ridicat de absorbție a fondurilor (peste 99% estimat la finalizare). Aceste rezultate confirmă capacitatea GAL de a mobiliza resursele financiare disponibile și de a sprijini inițiative locale viabile.

Totuși, analiza relevă și unele dificultăți punctuale: interes scăzut pentru proiectele de cooperare și pentru măsura de informare, respectiv limitări în implicarea beneficiarilor în inițiative cu caracter colectiv. Aceste aspecte subliniază necesitatea adaptării viitoarelor intervenții pentru a stimula asocierea și participarea activă a comunității în proiecte comune.

În ansamblu, SDL a contribuit semnificativ la dezvoltarea locală, reușind să valorifice aproape integral resursele disponibile și să genereze impact vizibil în teritoriu, consolidând rolul GAL ca actor esențial în dinamica dezvoltării rurale.

Factori de succes în implementarea SDL

- Grad ridicat de absorbție financiară – 99,76% din bugetul final contractat, cu realocări eficiente între măsuri și utilizarea aproape integrală a fondurilor.
- Depășirea indicatorilor-țintă – la multe măsuri realizările au depășit țintele (ex. M4 locuri de muncă create 150%, M7 populație deservită 249,7%).
- Acoperire integrală a măsurilor – toate cele 7 măsuri din SDL au finanțat proiecte, demonstrând un portofoliu divers și coerent cu nevoile teritoriale.
- Valoare adăugată LEADER – decizie locală, consultări directe cu comunitățile, transparență și implicarea reală a partenerilor publici și privați.
- Orientare spre comunitate – peste 75% din proiectele contractate au fost de utilitate publică sau socială, cu impact vizibil la nivelul calității vieții (centre sociale, dotări comunitare, servicii medicale de proximitate).

Factori de eșec / dificultăți

- Interes scăzut pentru cooperare – doar un singur proiect depus, cu greu, pe măsura de cooperare (M3), ceea ce arată rezistență la asociere în rândul fermierilor/producătorilor.
- Eșec parțial la măsura de informare (M1) – nivel foarte scăzut de absorbție, cu plăți de numai 24% din alocarea inițială și lipsă de interes al beneficiarilor. În ciuda a două sesiuni de depunere organizate, nu a fost semnat niciun contract de finanțare, ceea ce arată că nu exista capacități reale ale aplicanților din teritoriu.
- Grad redus de inovare reală – deși raportul menționează câteva proiecte inovative, în ansamblu inovația a fost punctuală, nu o trăsătură generală a portofoliului.
- Dependenta de investiții publice – pondere covârșitoare a proiectelor de infrastructură și servicii publice (M6–M7), în timp ce inițiativele private (M1, M2, M3, M4) au fost relativ puține și cu impact limitat asupra diversificării economice.

Din totalul plăților efectuate (≈2,797 mil. €), măsurile publice 6B (M5, M6, M7) au concentrat peste 66% din buget.

Doar M7 are plăți de ≈1,59 mil. € (57% din total).

M6 ≈176.000 € și M5 ≈30.000 € completează până la ≈1,8 mil. € (adică 64–66%).

Măsurile private (M2, M3, M4) au însumat mult mai puțin:

M2 ≈726.500 € (26%),

M3 ≈38.400 € (1%),

M4 ≈225.000 € (8%).

Deci valoarea confirmă observația: portofoliul SDL a fost dominat financiar de proiectele publice de infrastructură și servicii, în timp ce investițiile private (în agricultură și afaceri non-agricole) au avut o pondere mai mică, sub 35% din total.

- Ca factor de succes: aceste investiții publice au atins rapid indicatorii de populație deservită și infrastructuri create.
- Ca factor de eșec: ponderea redusă a proiectelor private limitează impactul asupra diversificării economice și a sustenabilității locurilor de muncă.

8. Concluzii și recomandări

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014–2020 a GAL Podu Înalt Vaslui a demonstrat că mecanismul LEADER poate produce rezultate consistente într-un teritoriu rural cu provocări economice și sociale majore. Execuția financiară a fost una foarte bună, cu un grad de absorbție **de 99,76% la** nivelul submăsurii 19.2, ceea ce confirmă că resursele publice alocate au fost utilizate aproape integral.

La nivel de indicatori, rezultatele sunt peste așteptări. Majoritatea măsurilor au depășit valorile-țintă asumate în strategie:

- **domeniul 1A** (transfer de cunoștințe) a înregistrat 191,7% beneficiari sprijiniți,
- **domeniul 2A** (modernizare agricolă) a atins 100% exploatații sprijinite, cu depășire de 300% la indicatorul privind locurile de muncă,
- **domeniul 3A** (lanțuri scurte) a depășit cu 200% ținta privind exploatațiile integrate,
- **domeniul 6A** (locuri de muncă create) realizat → 180%,
- **domeniul 6B** (servicii și infrastructuri publice) a înregistrat o realizare de aproape 250% față de ținta inițială.

Astfel, în termeni de eficacitate, SDL poate fi considerată un succes: indicatorii cheie au fost atinși sau depășiți, iar comunitățile au beneficiat de investiții directe, vizibile și utilizate.

Din punct de vedere calitativ, strategia a adus o contribuție importantă la îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă în teritoriu. Proiectele publice implementate (în special prin M6 și M7) au asigurat dotări, infrastructuri sociale și servicii de bază care deservește întreaga populație a GAL (~50.000 persoane). În paralel, proiectele private au creat locuri de muncă, au introdus tehnologii moderne și au generat inițiative antreprenoriale non-agricole.

Abordarea LEADER și implicarea echipei GAL au reprezentat un avantaj esențial. Caracterul **bottom-up**, consultarea constantă a comunităților și relația directă cu beneficiarii au crescut nivelul de încredere și calitatea proiectelor. Rata mică a rezilierilor (4,65%) și gradul ridicat de eligibilitate (87%) confirmă faptul că beneficiarii au fost consiliați corect și au depus proiecte cu șanse reale de implementare.

Totuși, analiza scoate în evidență și o serie de dificultăți care nu trebuie ignorate. Măsura 1 („Informația, cheia succesului”) a avut un impact minim, cu doar 24% absorbție și două sesiuni de depunere fără niciun contract semnat. Interesul scăzut pentru cooperare (Măsura 3) reflectă dificultățile reale în construirea de parteneriate economice, în ciuda importanței acestora pentru dezvoltarea locală pe termen lung. În plus, portofoliul a fost dezechilibrat, cu o pondere covârșitoare a proiectelor publice (peste 65% din buget), în timp ce inițiativele private au rămas marginale.

SDL a fost mult mai eficientă pe partea de investiții comunitare decât pe partea de modernizare productivă.

În concluzie, SDL 2014–2020 a reușit să:

- utilizeze aproape integral fondurile disponibile,
- depășească țintele asumate la majoritatea indicatorilor,
- producă impact vizibil în comunități prin servicii și infrastructuri,
- demonstreze valoarea adăugată a abordării LEADER în teritoriu.

Dar, în același timp, a arătat că:

- cooperarea și inovarea rămân puncte unde este loc de intervenit,
- măsurile de tip informare și formare nu au funcționat în forma propusă,
- structura portofoliului a fost balansată în favoarea investițiilor publice,

Recomandări

Redefinirea și simplificarea măsurilor de formare/informare

Măsura 1 a demonstrat că sprijinul pentru informare, în formula analizată, nu este atractiv pentru beneficiari. În viitoarea strategie, acest tip de sprijin ar trebui regândit – fie integrat în alte măsuri (ca pachet complementar pentru fermieri și antreprenori), fie oferit prin instrumente flexibile (workshopuri practice, schimburi de experiență, mentorat).

Stimularea cooperării economice reale

Cooperarea nu s-a materializat decât printr-un proiect. Este necesară introducerea unor stimulente clare pentru asocieri, cum ar fi cofinanțare mai mică, praguri minime de parteneri sau integrarea de lanțuri scurte obligatorii în anumite intervenții. În paralel, trebuie continuată animarea directă în rândul fermierilor pentru a înlătura reticența față de asociativitate.

Echilibrarea portofoliului public–privat

Deși investițiile publice au avut un impact rapid și vizibil, ponderea lor ridicată a diminuat rolul sectorului privat în dezvoltarea economică locală. Pentru următoarea strategie, se recomandă creșterea alocărilor pentru antreprenoriat, eventual diminuarea sprijinului pe proiect pentru ca finanțarea să ajungă la cât mai multe persoane, agricultură și diversificare economică, pentru a genera locuri de muncă sustenabile.

Creșterea accentului pe inovare și digitalizare

Numărul redus de proiecte inovative arată că inovarea nu a fost percepută ca o prioritate. În noua strategie, criteriile de selecție ar trebui să acorde un avantaj clar proiectelor care aduc tehnologii noi, soluții digitale sau servicii inovative pentru comunități.

Analiza și optimizarea cost-eficienței măsurilor

Costurile ridicate pe anumite tipuri de rezultate (ex. locuri de muncă în agricultură) trebuie evaluate critic. În viitor, se pot introduce plafoane de cost/rezultat sau praguri de eficiență, pentru a asigura o mai bună utilizare a fondurilor.

Consolidarea rolului de hub local de informații

Activitatea GAL în teritoriu a demonstrat valoare adăugată prin animare și consiliere directă. Această funcție trebuie formalizată și dezvoltată, inclusiv prin instrumente digitale (platforme online, baze de date accesibile, aplicații mobile), astfel încât beneficiarii să aibă acces permanent la informații actualizate.

Abordarea integrată a incluziunii sociale

Proiectele dedicate minorităților și grupurilor vulnerabile au avut rezultate, dar impactul a fost punctual. În viitoarea strategie, trebuie să existe un pachet integrat de măsuri pentru incluziune, care să combine infrastructura socială cu intervenții de educație, ocupare și servicii de sprijin.

Concluzie finală

SDL 2014–2020 a fost implementată eficient și a produs impact vizibil în teritoriu, cu o absorbție aproape integrală a fondurilor și o depășire semnificativă a indicatorilor-țintă. Totuși, analiza critică arată că există zone unde strategia a funcționat parțial (informare, cooperare, inovare). Viitoarea strategie trebuie să capitalizeze lecțiile pozitive (portofoliu divers, valoare adăugată LEADER, impact comunitar) și să corecteze limitările constatate, pentru a asigura o dezvoltare locală mai echilibrată, inovativă și sustenabilă.